SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1858. **Zondag 4 April** **No. 14.**

PARAMARIBO, 3 APRIL 1858.

Als een vervolg op ons vorig berigt kunnen wij melden, dat de lading van het Nederl. brikschip *Hermanus Franciscus* in Barbados binnen geloopen en aldaar afgekeurd en verkocht, is overgeladen in het schip *Merida* kapt. Hamon, hetwelk den 16 Januarij d. j. van daar naar Amsterdam is gezeild.

Het van Amsterdam naar herwaarts bestemd barkschip *Maximiliaan*, kapt. Schill, aanboord hebbende 60 man troepen, onder bevel van den kapt. der Artillerie S. Pijpers met medegeleide van den 2n. Luit. H. W. van Hasselt, is den 29n. Maart jl. te fort Nw. Amsterdam aangekomen. Op de reis hebben zich eenige gevallen, van pokken, voorgedaan. Het schip ligt quarantaine.

BRITSCH INDIE.

(Uit *Le Siècle* van 15 Feb. 1858.)

(*Vervolg van No.* 15.)

Deze opmerking is niet meer geldig op de Britsche heerschappij, dan op de heerschappijen die haar zijn voorafgegaan. De Mogolsche inval heeft de Hindoes daar gevonden, even als zij waren ten tijde, toen Alexander over den Indus trok, en zij heeft hen evenzoo gelaten. De muzelmannen hebben niet beter geslaagd om de fundamenteele instellingen van Hindostan te schokken. Hun beheer heeft niet meer werking gehad dan eene laag alluvia (aangeslibte grond) op de oorspronkelijke rots.

De Hindoes bieden het zonderlinge schouwspel aan van een volk, dat sedert acht honderd jaren zijne onafhankelijkheid verloren heeft, met behoud van al de andere karaktertrekken zijner nationaliteit. Gedurende acht honderd jaren zijn de heilige rassen, welke hunnen oorsprong aan de godheid ontleenen, geregeerd door vreemdelingen en onzuiveren, welker bloote aanraking eene bezoedeling is; zij hebben deze menschen gehoorzaamd, hun ook aangenomen en voor hen gestreden. Maar de grenzen van de beheerschende magt houden op voor de wet der casten en het heilige onderscheid der rassen.

Op deze wijze hebben de Engelschen al het politieke gezag, al de militaire magt in handen gehad; maar allen invloed op de gemoederen is hun ontzegd geweest; zij hebben niet een enkel element der Indische maatschappij gewijzigd. De Indische compagnie zoude ongestraft de personen kunnen vervolgen, hunne goederen verkwisten; de Hindoes hebben zich onder alle heerschappijen daaraan gewend. Maar zij is gehouden het geloof of zoo men wil, de vooroordeelen te eerbiedigen; en zoo als de schrijver zegt, hare gansche magt zoude met eens in staat zijn een Hindoe van hooge caste te dwingen eene lepel rijst te eten, welke hem door eene christenhand zoude aangeboden zijn.

Zoodanig is het volk dat door Engeland sedert zestig jaren geregeerd, maar niet beheerscht wordt. De ligchamen en de goederen zijn ter beschikking van den vreemdeling; maar de gemoederen behouden al hunne oorspronkelijke onafhankelijkheid, en wat betreft de gewetenszaken, namelijk alwat en energiek in den mensch is, stelt de Hindoe zich alleen van zich zelven of van zijne priesters afhankelijk. Het Britsche gezag is dus niets anders dan eene oppervlakkige regering, zonder wortel in den grond en niets kunnende vragen van de levenskrachten des lands.

Die toestand is des te vreemder omdat de Engelschen zich hebben staande te houden op een grondgebied van eene uitgestrektheid van 1,400,000 vierkante mijlen, bevattende eene bevolking van 180 millioen inwoners waarvan 131,990,901 onderdanen, afhankelijk van Britsche kroon, 48,076,247 onafhankelijke inlanders en 517,149 in de Fransche en Portugeesche nederzettingen.

Om in deze onmetelijke bezittingen te regeren heeft Engeland tot dus verre slechts over de volgende krachten beschikt:

1. 25 à 30 duizend man van de zoogenaamde troepen van de koningin;

2. Ongeveer 6,000 man Europesche troepen in dienst der Compagnie;

3. 247,000 man inlandsche troepen, gecommandeerd door 5,142 Europesche officieren;

4. 750 burgerlijke ambtenaren.

Uit deze lijst bekomt men aardige inlichtingen. Het Engelsche leger is in verhouding van 1 Europesch soldaat tot 5,200 inwoners. De burgerlijke ambtenaren zijn in proportie van 1 tot 200,000.

"Ten overvloede toont dit klein aantal burgerllijke ambtenaren de dwaling aan van diegenen, welke van de uitgebreide bescherming der Compagnie gewagen, en die in het denkbeeld verkeeren, dat het groote belang der Engelschen in Indie in het scheppen van betrekkingen voor de jongere familie leden, bestaat. Deze jongeren zouden naar dezen maatstaf waarlijk genoeg misdeeld zijn, want volgens de *Edinburgh* Review, bedraagt de gemiddelde hoeveelheid burgerlijke geëmploijeerden van alle rangen, die men uit Engeland naar Indie zendt, 30 per jaar."

De schrijver is niet meer bemoedigend bij de opgave der materieele voordeelen, welke deze zoo hoogg geroemde kolonie der metropolis aanbragt.

»Men verbeeldt zich, zegt hij, dat de Indische bezittingen eene gestadige bron van rijkdommen voor ons land zijn; deze meening is door onze staatslieden staande gehouden en vaak in den boezem van het Parlement herhaald; en zij is een geloofsartikel bij de vreemde natien geworden.»

Volgens hem is er echter niets meer verkeerd dan dit; en hij steunt zijn gezegde op het gezag van bevoegde mannen en op dat van de niet minder beslissende begrootingscijfers.

Gaan wij de eerst soort argumenten na. Lord Metcalfe schreef in 1833: »Wat zoude de natie winnen door Indie uit handen der Compagnie te nemen? Eene toevoeging van 40 millioenen sterling bij de publieke schuld, en een grondgebied dat zijne kosten niet dekt.»

Sedert Lord Metcalfe zijne gedachte ter neder stelde, zijn het niet meer 40 maar 50 millioen sterling, die het bedrag der Indische schuld uitmaken. Want jaar op jaar hoopen zich de te korten op elkander.

Volgens de officieele statistieke tabellen over een tijdvak van veertig jaren, is de gemiddelde grootheid der jaarlijksche te korten geweest:

Van 1809 tot 1814	....	134 662 £
» 1814 tot 1819	....	736,853 »
» 1819 tot 1824	....	27,531 »
» 1824 tot 1829	....	2,878 131 »
» 1840 tot 1850 te zam.		1,474,195 »

Zonder overigens in vele bijzonderheden te treden is het voldoende op te merken dat het algemeene resultaat van de handelingen der Compagnie is geweest, vijftig millioen sterling schuld en iets meer dan vijftig jaren, t. w. een deficit millioen van gemiddeld ongeveer vijf en twintig francs per jaar.

(*Wordt Vervolgd.*)

Het Ministerie.

De gebeurtenissen in de laatste dagen ten aanzien van het ministerie verdienen in ruime mate de algemeene aandacht en de bijzondere opmerkzaamheid. Men weet, wat er vroeger voorgevallen is. Het Ministerie, opgetreden om de wet op het lager onderwijs zoo mogelijk tot stand te brengen, heeft het middel, dat het daartoe gekozen had, zien mislukken en het zelf ten offer gebragt.

De wet kwam tot stand, maar werd door de overgroote meerderheid der Tweede Kamer zoodanig gewijzigd, dat zij niet meer als het werk van het Ministerie was te beschouwen. Al nam men echter aan, dat die wet onder dit Ministerie daargesteld werd, dan bepaalde haar wettelijke arbeid, gedurende bijkans twee jaren zich voornamelijk tot die eene wet. Wel werd er veel aangeboden, veel onderzocht en beantwoord, maar elk wetsontwerp van eenig aanbelang werd zoodanig door de Tweede Kamer afgekeurd, dat men inderdaad het Ministerie als magteloos kan beschouwen. Na een reces van ongeveer twee maanden hervatte de Tweede Kamer in het begin van Feb. hare werkzaamheden. Een tal van ontwerpen was nu gereed om in openbare behandeling te worden genomen. Men verwachtte nu, dat het Ministerie zijne kracht betoonen zou en dat het in staat zou wezen om door afdoende argumenten de aanmerkelijkheid van zijne voorstellen te betoonen. Wat is er echter in de laatste dagen voorgevallen?

Gedurende eenige dagen werden de beraadslagingen gehouden over het wets-ontwerp nopens de personele belasting. Het was het eerste ontwerp, dat tot een zamenstel van voordragten behoorde tot herziening van verschillende belastingswetten en ook van de gemeentewet, welke herziening zou plaats vinden met het doel om de groote gemeente in hare financiele moeijelijkheden te gemoet te komen. Het mogt den Minister niet gelukken de Tweede Kamer van de doelmatigheid zijner voorstellen te overtuigen, en, na breedvoerige discussien werd het 1ste artikel van het ontwerp met de aanzienlijke meerderheid van 88 tegen 28 stemmen verworpen, nadat alle pogingen, van verschillende zijden aangewend, om dien val te voorkomen, mislukt waren, en nadat de minister zich bereid betoond had, om de voordragt zoodanig te wijzigen, dat zij door de meerderheid kon worden goedgekeurd. Maar de Kamer veroordeelde het werk zoodanig, dat zij dien weg niet wenschte te bewandelen, omdat zij voorzag, dat deze tot geene uitkomst zou kunnen leiden. De minister verklaarde na de verwerping van art. 1, dat hij het welbehagen des Konings zou inwinnen. Sedert den 17den dezer is er nog geen berigt ontvangen, wat het lot van die financiele wets-ontwerpen zijn zal, maar zeker is het, dat na de afstemming van art. 1, zijnde de grondslag der wet, er niets anders overblijft dan de voorstellen in te trekken.

Eenige dagen later kwam in behandeling het wets-ontwerp, houdende regeling der benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen. Dat ontwerp had bij het onderzoek in de afdeelingen tot veel tegenstand aanleiding gegeven, en wel vooral over de vraag of het noodig was in het belang van 's lands verdediging, bij uitondering en voor enkele gevallen, de benoembaarheid van vreemdelingen, ook zonder naturalisatie, tot officieren bij het leger van den Staat, voor te behouden. De voormalige Minister van Oorlog meende die vraag toestemmend te moeten beantwoorden. Het ontwerp werd in dien geest voorgedragen en door het ministerie goedgekeurd. Voor den aanvang der discussie werd er echter eene missive ter tafel gebragt, waarbij vijf ministers verklaren, dat de Regering, met ter zijdestelling der vraag, welke verklaring vroeger heeft kunnen gegeven worden aan de uitdrukking "landsbedieningen" in art. 6 der Grondwet, daardoor in dit wetsontwerp wil verstaan hebben ook militaire bedieningen met den rang van officier. Door die verklaring wordt de benoembaarheid van vreemdelingen tot officieren bij het Nederl. leger zonder naturalisatie uitgesloten. Het Ministerie verandert dus ten dezen aanzien eensklaps van gevoelen, en nu valt het ligt te begrijpen, dat de tegenwoordige Minister van Oorlog ten deze eene andere zienswijze is toegedaan dan zijn voorganger, maar dat vier andere ministers zoo plotseling ten aanzien van een belangrijk beginsel van gevoelen verwisselen, heeft de afkeuring van menig lid dier Kamer gaande gemaakt. Is het wonder, zeide o. a. de Heer van Hoëvell, dat zulk eene stelselloosheid en beginselloosheid afkeer verwekken? Het ligt in den aard der zaak dat het ontwerp, nu gewijzigd naar het verlangen van de Kamer, met algemeene stemmen werd aangenomen. Welke houding het Ministerie daarbij gehad heeft, behoeft na deze vermelding werkelijk geene verdere ontwikkeling.

Al wederom een paar dagen later wordt door den Heer Thorbecke eene interpellatie gerigt tot den Minister van Binnel. Zaken nopens het gewigtig onderwerp der spoorwegen. Sedert twee jaren ontbreekt het in dat opzigt aan geen beloften en verzekeringen. Toen het ministerie optrad, werd luide verkondigd, dat het zich tot taak stellen zou alle deelen des rijks met spoorwegen te verrijken. Er is echter niets gedaan, niets tot stand gekomen. De Heer Thorbecke stelt nu eene motie voor om de regering den weg aan te wijzen dien het te volgen heeft, zoo er eenig uitzigt bestaan zal, dat er van de belangrijke zaak der spoorwegen iets teregt zal komen. De minister bestrijdt die motie, ziet daarin een bewijs van afkeuring of van berisping, maar *legt zich*, om het gebruikelijk woord te bezigen, *daarbij eindelijk neder* en belooft ten slotte alles te zullen aanwenden wat in zijn vermogen ligt om zonder verder uitstel ontwerpen te kunnen voordragen, ten einde de hoofdlijnen kunnen aangelegd worden. Het is dus de Kamer, die den spoorslag aan de *regering* geeft. Na zooveel vertraging en na zooveel oponthoud, zal men dan nu zijn best doen om eerlang aan den algemeenen wensch te beantwoorden. En dat is nu de vrucht van den arbeid van twee jaren van een ministerie, dat bij zijn optreden zooveel betreffende de spoorwegen, beloofde.

Wat er voorgevallen is, ligt ieder zeker nog levendig in het geheugen. Het ontwerp tot goedkeuring van het handelsverdrag met Belgie gesloten, is met algemeene stemmen op eene na verworpen. Zelfs de ijverigste vrienden van het tegenwoordig ministerie hebben het in dat gewigtig oogenblik moeten verlaten. Het ontwerp tractaat, de gevoerde onderhandelingen zijn met een sterk blijk van afkeuring bejegend. Hier geldt het nu niet een enkelen minister, hier is geen sprake van een deel der Kamer, maar de geheele vergadering heeft aan drie der voornaamste leden van het ministerie, door de gehouden

stemming, haar ongenoegen over het gesloten verdrag betuigd.

Welke voorspiegelingen er na dien slag bestaan voor het ministerie, kan ieder beseffen. De beraadslagingen over de regterlijke organisatie zijn ophanden. De discussien over het gewigtig vraagstuk of de regels nopens het uitgeven van cultuurcontracten bij de wet zullen worden vastgesteld; zullen eerlang worden gehouden. Reeds in 1856 werd de vraag door 32 leden der Kamer bevestigend geantwoord. Het is meer dan waarschijnlijk, dat dit thans de beslissing van de meerderheid der Kamer zijn zal. Zoo ontwaart men, dat zich thans volkomen bevestigt, wat reeds vroeger zoo dikwerf werd gezegd, dat het tegenwoordig Ministerie volstrekt op geen meerderheid in de Tweede Kamer kan rekenen; dat de arbeid, die het verrigt, telken keere geheel wordt afgehaald; dat het sterke afkeuring ondervindt en dat het door de Kamer als het ware wordt voortgedreven. Zoodanige stand van zaken kan onmogelijk lang voortduren. Stond het eene deel van de Kamer tegen het andere over, eene ontbinding kon het Ministerie welligt redden. Maar nu zelfs zijne vrienden het ontvallen bij eene zoo gewigtige aangelegenheid als de sluiting van een handelsverdrag met een naburigen staat, nu die afkeuring zoo eenparig geweest is, nu zal ieder, die den loop van zaken onpartijdig nagaat, tot de slotsom moeten komen, dat de taak van het Ministerie is afgesponnen, dat het zijn levensduur niet lang meer zal rekken.

De jongste expeditie naar Timor.

Nopens de jongste expeditie op Timor kan men thans een meer omstandig verhaal mede deelen. De redenen, welke tot de tuchtiging van den fettor van Takaip, genaamd Bakikooi, aanleiding hebben gegeven, zijn reeds vroeger vermeld. Nadat de troepen den 25sten Aug. van Paritti waren opgerukt, kwam men langs een vlak boschrijk terrein, zonder eenige bijzondere ontmoeting te Bipallo aan, van waar den volgenden dag, 26 Aug., de marsch werd voortgezet. Ten 7 ure in den morgen werd de vijand ontmoet, die zich aan den droogen, 20 ellen breeden, bergstroom Nay Lette, in het bosch had opgesteld, doch spoedig door de voorhoede werd verdreven. Het pad liep gestadig door digtbosch van doornbamboe, nabij de *Batoe Belo*. De voorhoede Rottinezen en 2 pelotons infanterie, onder den kapitein Juta, namen voorwaarts positie, de batoe werd door Rottinezen doorzocht, ledig bevonden en de kampong in brand gestoken. De voorhoede der geregelde troepen was reeds het bamboebosch en de kleine opene vlakte aan den oostkant der Batoe Belo gepasseerd en tegen het smalle, steile pad opgeklommen, dat zich langs de helling der regtsche hoogte weder door digt bamboe-doorisbosch heenslingerde. Van daar werden op eens geweerschoten ontvangen. De beide pelotons der voorhoede, de toegevoegde sappeurs, scherpschutters en eenige Rottinesche voorvechters, waren in een hevig vuurgevecht geraakt met de achter de bamboestoelen bedekt opgestelden vijand, bij welke gelegenheid de kapitein Juta een schot op de borst ontving, dat op zijne geldtasch afstuitte, een ander aan de linkerhand; de 2de luit. Diepenheim een schot door den arm en een tweede in het hoofd, terwijl drie inlandsche manschappen min of meer gekwetst werden. Daar men te veel van 's vijands vuur had te lijden om het gevecht op dezelfde wijze te blijven voortzetten, werd de bergkam bestormd, waarbij de vijand van achter de bamboe naar beneden werd gedreven en vervolgd. De kapitein Juta ontving bij deze beweging een derde schot; de sergeant Beriotte een schot in den arm, drie inlandsche manschappen werden gekwetst, en de sergeant en korporaal der sappeurs, Verboom en Abels werden door matte kogels getroffen. Gestadig werd de vijand, voor zooveel de afmatting der troepen het veroorloofde, met de bajonet opgedreven en week naar alle zijden terug. De tegenovergestelde hoogte werd beklommen en 2 en half ure kwam men op het kleine plateau, Tapiko Bioeno, genaamd, waar een bivouac werd opgeslagen. Den volgenden dag ten 6 ure werd weder opgemarscheerd. Dien dag viel niets belangrijks voor; de batoes werden van vijanden gezuiverd en eenige kampongs in brand gestoken. Bij het indringen op den vijand bekwam de 1ste luitenant van Leersum eene kogelwonde in het been. De zetel van den fettor Bakikooi, de Batoe Soenie Leo, lag thans voor de colonne. De mortieren werden op de hoogte in batterij gebragt en eenige granaten, zoowel in de bamboe, naar Batoe Soeni Leo als de links gelegene rots Noea Taus geworpen. Onder luid geschreeuw vertoonde zich op deze plaatsen de vijand, die echter week, waarna de hoofdzetel van Bakikooi in onze handen viel, en verbrand en vernield werd. Gedurende dit gevecht sneuvelde de flankeur Lodema; de scherpschutter Vos ontving eene kogelwonde, terwijl nog 16 Rottinezen gewond werden. Daarna werd de vijand verdreven uit de batoes van het hoofd van Petaij; de versterkte negorijen, Kolo bij Nennij en Toewak Selikki werden verbrand, als ook de Batoe Noea Taus, waar geen vijand meer werd ontdekt. De radjas-bondgenooten werden met hunne onderhoorigen ter opsporing van Bakikooi afgezonden. Geen vijand werd meer ontdekt. De schrik voor onze wapenen scheen algemeen te zijn; transporten van en naar Pariti kwamen ongehinderd door. Reeds hadden zich eenige te Pariti, zijnde hoofden van Malo en een zendeling van het digt bij Soeni Leo liggende Passie aangemeld, om hunne huide te komen bewijzen; gelijke stap was van de zijde van Manoebait geschied, terwijl de fettor Oen Balang (E. Banone) en het hem trouw gebleven krijgshoofd Nae Smout, in het bivouac waren aangekomen. Ook twee groot-toemaikons van Pitai kwamen met 10 onderhoorigen om vergiffenis smeeken, terwijl de tweede vrouw van Bakikooi door de radjas bondgenooten gevangen was aangebragt. Men vernam van haar, dat de fettor van Takaip naar Hoenoef, een den stam Pitai behoorende tuin was gevlugt, vergezeld door een paar voorvechters. Hij had het voornemen in holen en bosschen zijne toevlugt te zoeken. De onderwerping van Pitai werd slechts voorloopig aangenomen, om vergiffenis te schenken, wanneer Bakikooi zou zijn uitgeleverd. Ook van den ottopaha van Ambenoe, eenen broeder van de vrouw van Bakikooi, werd last gegeven om dezen op te sporen. De terugtogt werd nu, na de vernieling der sterkte en eigendommen van Bakikooi, aangevangen. De kolonne kwam, na eene afwezigheid van 15 dagen te Pariti terug.

Een gedeelte der naar Timor gezondene expeditionnaire troepen kwam den 21sten Sept. te Atapoepoe aan. Deze magt bestond uit 2 kompagnien inlanders, 21 Europesche militairen, waaronder 12 scherpschutters, 30 Afrikanen, de hoornmuziek (bij ontscheping te wapenen met geweren), 2 handmortieren met de noodige bediening en koelies. Het doel van dezen togt was, om den radja van Lidak, die sedert den tegen hem in 1852 ondernomen togt, waarbij een verdienstelijk zee-officier, de luit. ter zee 1ste kl. kommandant van Zr. Ms. schoenerbrik Banka, *H.* Globbeek van der Does, het leven verloor, steeds in verzet was gebleven tegen het N. I. Gouvernement, en voortging op 's gouvernements gebied of op het gebied van met het gouvernement bevriende vorsten te rooven, te tuchtigen. Den 24sten Sept. ongeveer ten 10 ure, bij het passeren eener strook bamboe doerie, werd de voorhoede, nabij een omheind djagongveld beschoten door troepen van den fettor van Lidak, wiens sterkte men genaderd was. De vijand hield hier eenigen tijd stand, doch ook in zijn linkerflank door een peloton der kolonne bedreigd wordende, nam hij, door onzen met de bajonet vervolgd, de vlugt en verliet de sterkten die door de onzen werden in brand gestoken. Den 25sten Sept. werd de marsch aangevangen naar den rotsberg Toekanene, waarop de radja van Lidak zijn verblijf hield. Ongeveer te 7 ure kwam men aan den voet deszelven en werd oogenblikkelijk het geschreeuw des vijands uit de kampongs en het digte bosch dat de rots aan de zuidzijde bedekte, gehoord. Moedig beklom de voorhoede het bijna loodregte smalle pad, dat naar boven voerde. Met handen en voeten moest men zich als het ware naar boven hijschen, om den vijand, die van achter rotsklompen, opgeworpene borstweringen, uit bergholen, versterkte kampongs en boomen zijn vuur opende; te naderen. De kapitein Hemers en twee Europeanen werden gekwetst, terwijl een inlandsche korporaal, een fuselier en een inlandsche bediende sneuvelden. Het was bijna ondoenlijk boven te komen; steeds was de vijand in het oordeel en loste zijn schot uit geweer, pistool en donderbus, bijna about portant op de onzen, die niettegenstaande dit alles doordrongen en voet wonnen. De vijand werd van stelling in stelling teruggedreven, alle kampongs verbrand en nagenoeg ten 10 ure hadden de onzen de kruin des bergs bereikt. De vijand trok zich nu westelijk terug en had het voordeel van zich achter eene zware rotsklomp geheel bedekt te kunnen opstellen, die, hoewel tweemalen bestormd, niet door de loodregte wanden te beklimmen of om te gaan was. De vijand bleef zich wanhopig verdedigen. Daar zich meer westelijk veel volk over den bergrug heenspoedde, en zich daar immer zijn geschreeuw door het bosch op den berg liet hooren, werd een peloton afgezonden, om te trachten den vijand in den flank of rug te nemen, hetgeen het resultaat had, dat hij zich aan die zijde geheel terug trok. Den met alle gangen, holen en schuilhoeken bekenden vijand, die zich van steen op steen zou terugtrekken, te blijven vervolgen, zou slechts het getal gesneuvelden en gewonden vermeerderd hebben, waarop, met het oog op de weinige transportmiddelen en den afstand van Atapoepoe, besloten werd het gevecht af te breken. De vijand had veel geleden; zijn levens- en watervoorraad was vernield, zijne kampongs verbrand, waardoor zijn vertrouwen verzwakt was. Wel had de vijand zich in zijne gunstige positie wanhopend verdedigd, wel hadden de onzen den aanval duur genoeg moeten betalen, doch het bleek nu te zeer, dat de radja eenen tweeden aanval niet had durven afwachten en het doel der expeditie bereikt was. Geen zweem van vijand werd, toen de dag aanbrak, meer bespeurd, hij was voor goed geweken en geheel gedemoraliseerd, zoo als later bleek toen men op den terugtogt voor de groote versterkte kampong kwam van den toemoekoon Lah Waleh, die in 1852 een der sterkste vervolgers was geweest van den luit. ter zee van der Does. Naauwelijks toch werd de nadering van een paar afgezondene pelotons bespeurd, of de vijand verliet de sterkte, liet zich in de ravijnen afglijden en wist zich bij tijds uit de voeten te maken. Nadat de kampong vruchteloos doorzocht was, werd die aan de vlammen prijs gegeven. Deze togt naar Lidak kostte ons 4 dooden, 31 zwaar en ligt gewonden, terwijl de luitenants Munsters, van Casteren van Cattenburgh schampschoten bekwamen. Bij de besluiten van 31 October en 6 December 1857, heeft Z Exc. de gouverneur generaal van Neerlands Indie het militair departement gemagtigd, om bij dagorder 's gouvernements tevredenheid te betuigen aan de officieren, onderofficieren en manschappen, welke deelgenomen hebben aan de krijgsverrigtingen tegen den fettor van Takaip en in het landschap Lidak (Timor), en meer bijzonder aan hunnen aanvoerder, den kolonel der infanterie L. J. Kroll; terwijl aan het marine departement is opgedragen, om aan de kapitein-luitenants ter zee A. A. de Vries en J. J. Westerrouwen van Meerten, en aan de verdere officieren, onder-officieren en manschappen, de tevredenheid van den Gouverneur Generaal te betuigen voor hunne ijverige medewerking en bewezen diensten, gedurende de expeditie naar Timor. Ook den resident van Timor, S. G. F. Fraenkel, is 's gouvernements tevredenheid betuigd voor zijne ijverige medewerking en verrigtingen te dezer zake.

INGEZONDEN.

De wetsbepaling tot het doen leggen van schulpen langs de erven binnen *Paramaribo*, de strekking hebbende tot verbetering van het trottoir voor voetgangers, hetgeen echter niet bereikt wordt, daar, althans gedurende de maand April (het gewoon regen saisoen) door de zware stortregens die schulpen wegspoelen en verdwijnen, ware het wenschelijk ter besparing van nuttelooze en voor velen zeer bezwarende uitgaven, dat die wetsbepaling ingetrokken wierd; terwijl de bepaling der schouwing van keuken en stookplaatsen niet op gezette tijden en na voorafgaande waarschuwing moet plaats hebben, waardoor velen der ingezetenen in de gelegenheid gesteld worden zich voor te bereiden, en de waarborg alzoo gemist wordt voor de bedoeling der wetsbepaling zoo hoogst belangrijk ter voorkoming van brand.

X.

Humoristische Snippertjes.

(Uit de Portefeuille van den ouden Heer Furet.)

Door W. E. H. WINKELS.

(Correspondentie.) Tot opheldering van eenige vragen mij deze week over het artikeltje *Veritas* gedaan vermeld ik het volgende: — *Veritas* is volstrekt geen familje van mijne lieve vriendin LA VÉRITÉ. Zij heeft nooit geen *Romeinen* in hare familje gehad maar is van zuiver - *Atheensch* bloed, wel herinnerd zij zich eene voorzuster te hebben gehad LOGICA genaamd verwekt door hare moeder bij LOGOS, maar die is op reis door EUROPA door de mannen van de *wet* de *kerk* en de *wetenschappen*, voor een *honderd jaar of wat* als een hond doodgeslagen, de reden, dat de WAARHEID hare naam in het fransch blijft noemen en niet in het grieksch werd veroorzaakt, omdat de *minister* van buitenlandsche zaken in het jaar der PELAGSERS 6- op de reispas naar buitenlandsch, op dat oogenblik geen ATHEENSCH zelfstandig naamwoord in zijn ruim hersenen en brein kon opduikelen, en er dus maar *fransch* van maakte (de goede ziel had *vroeger* sterk in de regten gestudeerd, en daar bij, het klein weinigje verstand dat de hemel hem op order van JOVIS gegeven had, *totaal* verdobbeld.) Hoe de lieve LOGICA aan haar einde is gekomen kan ik niet nalaten U hier bij mede te deelen. Zij werd bij hare komst in een groote *Europeesche* stad, waar men zich verbeelde dat de verlichting sterk was doorgedrongen; *geintroduceerd* bij eene vereeniging van hoogst wetenschappelijke mannen, alwaar zij verzocht te mogen *disputeeren*.-Dit werd haar toe gestaan; maar de *president* van die vereeniging was *zoo* dom dat al wat hij vertelde en voor *Logisch wilde* doen doorgaan, meer geleek op *Esels gebalk* als op gezonde rede ontwikkeling, LOGICA wederlegde zijne *argumenten* en bewees *hem* zonne klaar dat hij er *niets* van af wist en dat het moest wezen *zoo*-en zoo — nu had die *president* een verschrikkelijke hekel aan alles wat *bewijs* heeten, hij werd dus verfoeijelijk nijdig en gaf LOGICA een ferme *draai* om hare ooren, deze liet zich dat als een *Atheensche* meisje dat boksen geleerd had niet doen, maar *setten* de domme *sukkel* terstond de *tien* geboden in zijn gezigt. Nu had je het lieve leven gaande, en al de eerwaardige *pruiken* klauterde over stoelen en tafels naar LOGICA toe, en begonnen te kloppen en te trappen als straat jongens — „veel honden is de haas zijn dood" — en - „wie kan tegen de bierkaai" — zeggen de spreekwoorden dus begreep LOGICA het best was maar te wijken, en met een *paar* blaauwe oogen en *een* gekneusde schouder kwam zij al vlugtende behouden op de straat. Van daar ijlde zij een groot huis binnen — draaide eene deur open en stond in een prachtige zaal, waar wel vierhonderd Mannen bij elkander zaten alle deftig in het zwart gekleed met gezigten zoo *ernstig* als of zij *een* voor *een* zoude worden afgehaald, om *gelaarsd* te worden. LOGICA vernam echter spoedig dat het een GROOT *Consilium ecclesiasticum* was, en daar men haar rustig liet staan, luisterde zij aandachtig toe wanneer er met alle voorzigtigheid en ijzing verwekknede bedaardheid iets gezegd werd. Maar o hemel! een der spreekers een groot man die ik weet niet *hoeveel* onderscheidings teekenen en namen droeg. Sprak letterlijk de onzinnigste wartaal. En vervolgens de *andere* zulke zich zelven tegensprekende redenen dat men er akelig van werd. — LOGICA naderde de groote tafel en verzocht voor eenige oogenblikken gehoor, - na een uren lange stemming werd haar die gunst toegestaan. - Nu, bewees zij de heeren zoo helder als of MINERVA het woord deed, dat zij niets anders als abracadabra gesproken hadden en zij dus elkander voor de gek hielden, of zelven ellendig krankzinnig waren. - Woedend van kwaadheid rees de *president* op — een man met een hoofd als een bierton — en beweerden dat de woorden van LOGICA heilig schennend waren en dat hij wegens een ar-

tikel van de wet. — Hij wist zeker dat het ergens stond — voorstelde om de volle kracht der kerkelijke *tucht* op LOGICA toe te passen en haar daarna ten eeuwige dagen uit hun midden te verbannen. — Dat was een voorstel regts naar het *kristelijke* hart der leden — en voor het *eerst* volkomen *eensgezind* vlogen zij van hunne stoelen op en begonnen LOGICA te kloppen dat het *zoo* daverde daarna wierpen zij de ongelukkige de stoep af. — Ach wat zag de arme LOGICA er uit, *bebloed gekneusd* de kleederen van haar ligchaam gescheurd, bijna niet in staat om hare naaktheid te bedekken zonk zij wenende op de straat steenen neder. Een arme bedelaar trad naar haar toe en zeide, terwijl hij haar op een groot gebouw wees, „sta op meisje! en treed die tempel binnen, daar zitten de *priesters* van THEMIS, zij zullen uw regt handhaven en uw verongelijking wreeken."

Zij gaf die raad gehoor en sleepte zich voort, trad de tempel van THEMIS binnen juist op het oogenblik dat een arme drommel veroordeeld was geworden in een langgerekt *proces*, tegen over een groot man, die, door omstandigheden welke nooit bestaan hadden met de grootste *triumph* van alle schuld ontheven werd. — De *president* en de heeren *Regters* kregen nauwelijks LOGICA in het oog, of men gaf last aan de kamer bewaarder om te onderzoeken wat dat bebloedde schaamtelooze schepsel wilden en wie zij was, — hij voldeed aan die last en bragt de *complimenten* aan de *president* en de heeren weerom met de verklaring, dat zij LOGICA heette, en *regt* kwam zoeken tegen haar aangedane beledigingen — „Logica?! vroeg de *president* zich zelven — „Logica?! ik weet niets van *Logica* af en Gij mijne heeren? ken iemand van u LOGICA?" de meeste verklaarde dat zij wel eens die *naam* gehoord hadden, maar volstrekt geen de minste kennis aan haar hadden.

Een deed het voorstel om haar toch te hooren; hij veronderstelde wel dat het een niets beteekende straat jongens-zaak zoude zijn — maar men moest de schijn *voor* zich behouden — die opmerking was *juist* en werd opgevolgd toen begon het verhoor, — „Wie ben je?" — „LOGICA" „waar geboren?" — „in *Attica*" — „welk beroep?" „zonder beroep — reist de wereld rond op *speculatie*" — (alle de leden zetten een hoogst bedenkelijk gezigt) „welk eere dienst belijd gij?" „Ik ben eene aanhangster van SABELLIUS de *Afrikaan* die in de 3e. eeuw der tegenwoordige tijdrekening geleeft heeft — „ei — ei?" vroeg een verwonderd — „bij welke *Dominé* ben je op de *Cathegesatie* geweest meisje?" — LOGICA glimlachte en haalde hare schouders op, het verhoor ging verder „wat wil je?" — LOGICA bragt toen hare grieven in, en beschreef de vreesselijke mishandeling die zij had moeten ondergaan, zij deed dat met een *vuur* en een kracht van reden dat elk *dom* mensch en de familje WAARHEID uit zoude geproefd hebben, de *priesters* van THEMIS *concludeerden* echter, dat zulk een onbegrensde duidelijkheid in rede bepaald *dronkenschap* moest zijn, en haar elke eisch ontzegd moest worden — toen geraakte LOGICA in drift en verweet hun de laagheid die zij begingen, — maar woedend wordende over zoo veel vrijpostigheid beval de voorzitter om LOGICA het venster uit te werpen welk *vonnis* terstond door de aanwezige regters werd uitgevoerd. — Het lijk van het slagtoffer werd die zelfde dag nog op last van de regering op het *pest* kerkhof ter aarde besteld en werd door slechts *één* belangstellende gevolgd zijnde een *blinde* jongen door een *hond* geleid; die om natuurlijke gebreken, werd opgevoed in een *doofstommen-instituut*.

Deze schrikkelijke gebeurtenis heeft mogelijk reeds voor duizend jaren plaats gevonden en maakte veel *eclat* in de wereld, ik heb echter nooit gehoord dat LOGICA van den dooden verwezen is, of door een of andere groote GEEST voor de algemeene maatschappelijke bewegingen is *gerehabiliteerd* geworden.

LOGICA dus dood en LA VERITÉ eene enigste dochter zijnde heeft geen *broeders* noch *zusters* op de wereld — VERITAS is dus een aangenomen naam of mogelijk, een verre *zijtak* van PALEOS tijden die in ROME is verdwaald.

FURET.

Berigt aan de Heer O. — de twee stukken *Gutapertsja* en *Gomelastiek* zijn mij geworden, en ik heb dezelve in dank ontvangen omtrent deze zaak verlang ik de zich noemende Heer O. — gaarne persoonlijk te spreken, ten einde in bijzonderheden en inlichtingen te treden die bij de opzending naar *Nederland* hoogst noodzakelijk zijn voor de *goede* ontvangst en *introductie* aldaar, zal zorg gedragen worden.

FURET.

De brief onder JOD.-CAPH. heeft de oude Heer op plantaadje zijnde ontvangen de *datum* daarin was naar hij vermeent 2 Maart 1858. — Hartelijk dank voor het vertrouwen — hij verklaart echter van een fatsoenlijk NEDERLANDER wien het hart nog op de regte plaats zit niet anders verwacht te hebben — billijke verontwaardiging moet JOD- CAPH gevoeld hebben, toen hij de [illegible] van de slang ontdekte. [illegible] zoo lief onder bloempjes en kruiden zoetfluitend zich verscholen had. Hij moet te moede zijn geweest als MARS toen die *oorlogsgod* in zoet genot bij VENUS door de afschuwelijke *Cijcloop* VULKAAN verrast werd, maar ofschoon in een kunstig *net* gevangen en door ARGUS met duizend oogen bewaakt, elke list ontkwam opdat de *dieven* en de *mot* hem dat *stuk* niet zoude ontvreemden of vernielen is het met de eerste *mail-pakket* over *Engeland* verzonden van de aanbieding van JOD. CAPH, reeds vroeger gedaan, en nu weder zoo *karaktervol* herhaald, zal in dank gebruik gemaakt worden, de wapenen die ons (in zinnebeeldige zin) zoo ruimschoots in Nederland ten dienst staan, zullen wij *onpartijdig bescheiden* maar *krachtig* gebruiken om waar wij kunnen de *leugen* en de *laaghartigheid* achter welke *mom* ook verscholen, te ontmaskeren.

FURET.

XXX.
DE WAARHEID
op reis binnen de Kolonie *Suriname*.

(*Vervolg van* No. 12.)

Onder het genot van een heerlijken morgenstond, zoo als men dien alleen in een *tropisch* gewest kent, dreven wij al schommelende, met den spoed van eene *Slak* tot nabij de *Fortres Nieuw-Amsterdam*, hetwelk ten naastenbij in regtelijn, een uur van de hoofdplaats PARAMARIBO ligt. Heerlijk en altijd door den zeewind afgefrischt ligt die plek voor het oog eens reizigers daar. Ik verwonderde mij echter ten hoogste over de keuze der vroegere *kolonisten*, om PARAMARIBO te stichten, op de plek waar het nu ligt — en kan mij tot nog toe geen begrip vormen, waarom men hiertoe den *oever* koos, die van den wind afligt en geheel bloot staat aan de schadelijke land-winden van het binnenland. — Wel verkreeg men door die keuze een der schoonste en veiligste *havens* der wereld, doch *voor* de gezondheid en het genot des levens, stond het ver ten achter bij de ligging van de *fortres Nw. Amsterdam* en elke opmerker, zoude bij den eersten aanblik in deze volkplanting, wenschen dat aldaar de hoofdplaats PARAMARIBO gesticht was. Een zuivere dampkring telkens door den zeewind afgekoeld; een uitzigt in de open zee en den mond der Suriname-rivier — een vereenigingspunt op den oever, waar de twee hoofdrivieren *Commewijne* en *Suriname* zamenvloeijen en een gevestigd punt voor het binnen land, zonder door breede waters tot het dadelijk indringen, belemmerd te worden.

Ik had waarschijnlijk mijne opmerkingen wat luid gedaan, want de *schipper* merkte — mij in mijne gedachten storende, aan: — „Dat het daar op het *fort* dikwijls *zeer* ongezond kon wezen" — „vooral" — voegde hij er bij — in de eerste maanden van het jaar. — Och Mejufvrouw! menig frissche *kerel*, die hier als *soldaat* kwam is daar, aan de zoogenaamde *geele koorts* bezweken „maar" — ging hij voort, zijne pruim in den mond, naar de andere zijde draaijende — en zijn wijsvinger naar de rigting der hoofdplaats uitstrekkende — „als de jufvrouw naar de overzijde blieft te kijken, dan kan zij ééne der hoofdredenen zien" — ik volgde met mijne oogen de rigting van 's mans hand, en zag aan de overzijde der *rivier* van af de *plantaadje Geijersvlijt*, tot over de geheele voor-stad van PARAMARIBO (Combé) eene dikke witte nevelwolk laag over het bosch — de bebouwingen, den oever en de rivier hangen; de warmte van de zon verdunde haar door uitzetting langzaam en een groot gedeelte dreef er van over PARAMARIBO vooral over den *havenkom*, waar de *Marine* en *koopvaardij* vloot ligt; een ander gedeelte te veel gedrukt door de *wittige* moerasstoffen, rolde door den zeebries voortgestuurd over het watervlak der rivier, en dreef al als een fijne stofregen over onze hoof den naar de *fortres Nw. Amsterdam*.

„DAAR" — sprak de schipper zijne hand en vinger nog maar altijd als een wegwijzer naar de overzijde uitstrekkende, en op het woord „*daar*" drukkende als of er 3 ≡ onder moesten staan." — DAAR moesten, dunkt mij — de HEEREN wat *kanalen* graven, en de *bosschen* wat opdunnen opdat er de *ferme* gezonde *zeebries* kon door spelen, dan konde de *verderwende* zwamp uitdampingen in mooije slootjes worden afgeleid — de *boel* zoude opdroogen en de stad en omstreken, — vooral de *Havenkom* zouden gezond wezen. Och Mejufvrouw! als sommige menschen die *zoo* dom zijn, en toch *zoo* graag willen doorgaan voor ALWETERS, maar eens dat HEEL-*klein*-beetje *verstand*, dat de goede GOD hun in zijne *medelijdendheid* gegeven heeft, wilden gebruiken, dan zoude *zij* zich herinneren, dat wij hier eene *droogte* en een *boschbrand* gehad hebben, van 1846 op 1847 — en dat die twee *smartvolle* en *zwaargetroffen* hebbende omstandigheden, ons de les gaven, wat er gedaan moest worden, om *gezondheid*, en *vermeerdering* der bevolking daar te stellen." — „Maar gij spraakt daar even van de *fortres Nw. Amsterdam*" — viel ik hem in de reden — „och lieve Jufvrouw! *daar* is het" *één pot nat*, — zegt het spreekwoord — *daar* sterven zij ook aan te veel *water* en te veel *moeras* — daar moest ook maar een beetje lozing, en een beetje *kanalisatie* en een beetje *bedelving* plaats vinden, en dan kon je er al de *geele* koortsen en *Tijphussen Icterodesses Febrissen Abominalissen* — waarde docters zoo'n rusie om gehad hebben — gerust afwachten, en hartelijk uitlagchen — O! als ik noch denk aan 1851, en vooral aan de arme boeren in *Saramacca*; kijk me lieve Jufvrouw! de gezondste en sterkste menschen, gaan er het eerste mee heen. —"

Ik moet bekennen dat bij het spreken van den man, er eene zekere overtuiging uit zijne rede tot mij overvloeide, en mijn geest medesleepte om de waarheid er van te gevoelen. — Ik die gaarne alles onderzoek, waagde het om eens fiks in den overdrijvenden nevel *adem* te halen en ik moet bekennen dat ik eene hinderlijke prikkeling in de longen gewaar werd, die mij noodzaakte telkens te kugchen — „Het is niet goed" — zeide de schipper — „zoo met je roode blosjes op je wangen, en met *die* doodelijke blaauwe oogjes in de morgen lucht te staan: *drink*, vóór dat je in de morgenstond kuijert een *borrel*, kleedje in *baai*, *rook* een pijp af, *pruim*, want geloof niets van het spreekwoord toegepast op dit land. „De morgenstond heeft goud in den mond;" — het is *koper-groen* wat je inademt en ik verzeker je, ze moeten alle „morgen aan *die* zon wat poetzen voor dat zij er al het beschimmelende gif hebben afgewreven." — „Schipper!" antwoordde ik hem — „ik dank u voor de teregtwijzingen maar het zoude mij jonge jufvrouw, niet passen om een *borrel* te drinken; ik ben u echter dankbaar voor de les; ik heb veel op de wereld moeten omdoolen, want mijn lot hoe *schitterend* dat ook voor velen mag schijnen, is alles behalve benijdenswaardig. Ik heb veel door *moerassen* en *vunsige* dampen moeten kruipen; ik heb dikwijls in den verpestenden *adem*, van *schijn-grooten* moeten staan, en dat is nog veel vreeselijker, dan het *koper-groen vergif* eener *tropische morgen zon*, maar dan nam ik mijne voorbehoedmiddelen, en ik gebruikte eene *spijs-lepel broodsuiker versadigd* met *Eau de Carme*. —" — „Maar" — viel hij mij in de reden — „men moet er *hard* bij werken met *ligchaam* of *geest* dan blijft men gezond."

Onder het telkens afwisselend gesprek met dien *armen* maar *openhartigen* schipper waren wij het *punt* genaderd van ons onderhoud en de schoone *fortres Nw. Amsterdam* lag voor ons de schipper verzekerde mij, dat *hij* een half uur moest wachten vóór het *getij* hem gelegenheid gaf, om met den *vloed* de *Commewijne-rivier* op te varen, en als ik dus *pleizier* had om deze schoone *fortificatie* te bezigtigen ik wel aan den wal kon gaan — „Ja, maar ik ken hier niemand — gaf ik hem ten antwoord." — O! zeide hij, — „in *Paramaribo* moet men *geen Nederlander* zijn, en men wordt *goed* ontvangen, maar bij onze *Marine*. — En toen nam de man zijn hoed af, bij de *koopvaardij-vloot* en de gulhartige *plantaadje* bewoners *klopt* het hart nog *fiks* voor alles wat *Nederlandsch* is — en zij gevoelen nog *diep* de *smaad* die hun dikwijls *vrij rijk onafhankelijk* en *goed doende* wordt aangedaan; maar met eene billijke verachting van *onopmerkzaamheid* leven zij stil voort; — op de *fortres* wonen *Hollandsche Officieren* — en toen nam hij weêr zijn hoed af — en die zullen u goed ontvangen" — op die verzekering stapte ik aan wal.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 30 Maart, het schip *Cornelia*, kapt. de Leeuw, naar Amsterdam, lading: 198 vaten Suiker 303,400 pond 20 balen schoone Katoen 7,360 pond, 14 stukken ⊔ inl. Hout en 711 pond oud Lood.

Den 3den April, de Eng. brik *Benjamin Cushing*, kapt C. N. Somes, naar Gloucester, lading: 46 vaten Suiker 62,308 pond, 46 vaten Melassie 6454 gallons.

Idem, de Eng. brik *Triumph*, kapt. N. Atkenson, naar St. Thomas in ballast.

Idem, de Eng. schooner *Forth*, kapt. J. Mercurius, naar Demerarij, lading: 23 puncheons dram 2645 gallons, 18 groene kelders Genever, 10 vaten Olie, 50 tobbetjes Shad, 20 vaten teer, uit het Entrepôt 100 groene kelders Genever en voor Exportatie 125 vaten Vleesch.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Theodora Josina*, kapt. Tjakkes adres bij J. H. Zaal. Sluit medio April e. k.

Het schip *Sagitta*, kapt. W. J. Bakker, adres bij J. H. Zaal. — Sluit 15 April.

Het schip *Janna Adriana*, kapt. Franken, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Anna Lena*, kapt. C. Zaal, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Rijnbrand*, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Johanna Christina*, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 27n. Maart tot den 3n. April 1858, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 27sten Maart, Thomas Mierde, 55 j. n. g.

Den 28sten, Helena Berchem, 45 jaren.

Den 31sten, Johannis Eduard Bassano, 4 jaren en 6 maanden.

Den 1sten April, Hanna Benjamin de Vries, Echtg. van Simon Jacob Gomperts, 50 jaren en 5 maanden.

Den 3den, Wilhelmina Roos, 1 dag.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Op Vendu verkocht:

Den 1n dezer, 7 groote en 24 blomvaten beschadigde HEELE KOFFIJ: afkomstig van plant. Brunswijk en Onvergenoegd, à 12—15 ct.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Ter Kastelenij van het Geregtshof.

Vrijdag, den 2n. April 1858.

De verlaten grond Kweeklust. — ƒ 100.

De verlaten grond Zwitserland. — ƒ 75.

Beiden door W. E. Ruhmann.

Op de verlaten grond Monplaisir is *geen bod gedaan*.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 26n. Maart 1858.

Van het slavenkind *Albert*, geboren in 1857, moedersnaam *Christina*, aankomende J. A. de Vries.

Den 2den April.

Van de slavin *Seraphina*, geboren in 1834, moedersnaam onbekend, toebehoorende aan F. G. Caupain.

Van de slavin *Lena*, geboren in 1834, moedersnaam onbekend, en hare dochter *Carolina*, geboren in 1853, toebehoorende aan de minderjarige F. E. Reijke.

Bij Gouvernements-resolutie dd. 1 April No. 10, is aan den Minderjarigen Hermanus Lodewijk Alfred Classen vergund, zich voortaan te noemen:

Hermanus Lodewijk Alfred Fluegel.

Post-Kantoor.

De op MAANDAG den 5den dezer, per de Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer, naar *Coronie*, *Nickerie* en *Demerarij* te verzenden Brievenpakketten zullen op dien dag des morgens ten 10 ure worden gesloten.

Wordende tevens belanghebbenden herinnerd dat de Brieven voor *Groot-Brittannie* bestemd, van Heden af, aan eene *gedwongen frankering* onderhevig zijn, en dat de Brieven en gedrukte stukken ter *frankering*, niet later dan tot 9½ URE worden aangenomen.

Paramaribo, den 1 *April* 1858.

De *Eerste Stadsgeneesheer* is verhuisd naar de *Gravenstraat* tegenover de *Swellenburgerstraat*, op den huize *Wolffenbuttel*.

Paramaribo, den 26 Maart 1885.

Transport.

Den 22n. Maart 1858. H. J. Blacke qq. J. E. Cros Rogers geboren Carstairs, Echtgenoot van A. Rogers, mede Erfgename van wijlen Johanna Elisabeth Seeltzer, wonende te *Leith* in Schotland, aan Fergus Carstairs van *een negende aandeel* in de Plantaadje *Caledonia* aan en grond *Concordia c. a.*, gelegen aan de rivier *beneden Saramacca*.

Paramaribo, den 22 Maart 1858.

Den 30 Maart 1858. J. F. Faveroij; Vendumeester, aan G. J. Volkers voor den minderjarigen Jacobus Richard Wolker van het Huis en Erf N. W. La. E No. 181; O. W. La. D No. 7325 en het Erf N. W. La. E No. 177, O. W. La. D No. 870.

Paramaribo, den 31 Maart 1858.

De *Commissie van Doleantie* zal op Donderdag den 8sten April e. k. des morgens, ten 9 ure, in het lokaal boven de Hoofdwacht van de Schutterij; bijeenkomen, ten einde te beslissen op zoodanige bezwaren over Contributie voor de Schutterij, als bedoeld, art. 24 en volgende van het Reglement voor de Schutterij van *Paramaribo* (G. B. 1835 No. 14) aan hare kennisneming megten onderworpen worden.

Paramaribo, *den* 29 *Maart* 1858.

Uitgaande Regten.

De Administrateur van Financien brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de prijzen waarnaar de UITGAANDE REGTEN zullen geheven worden der gedurende het *tweede kwartaal* dezes jaars dezer kolonie uit te voeren navolgende Producten, zijn bepaald als: van

Arrowroot en Gomma	op ƒ 25,00	per 100	pond.
Banannen	„ „ 40	„	bos.
Confituren	„ „ 2,00	„	stoop.
Huiden	„ „ 13,00	„ 100	pond.
Kakao	„ „ 33,00	„ 100	„
Katoen (schoone)	„ „ 34,00	„ 100	„
Katoen (vuile)	„ „ 17,00	„ 100	„
Koffij (heele)	„ „ 28,50	„ 100	„
Koffij (gebroken)	„ „ 14,25	„ 100	„
Koorn (gepeld in vat.)	„ „ 10,00	„ 100	„
Koorn (ongepeld)	„ „ 6,00	„ 600	spier.
Kwassiehout	„ „ 1,00	„ 100	pond.
Melassie	„ „ 25,00	„ 100	gallon de gallon berekend op 6 Am. pinten.
Oranjeschillen	„ „ 10,00	„ 100	pond.
Palatten	„ „ 1,00	„ 100	„
Pindaas	„ „ 4,00	„ 100	„
Rijst	„ „ 12,00	„ 100	„
Rijst (ongepeld, of in de bast)	„ „ 6,00	„ 100	„
Rum en *Dram* ter sterkte van 20 graden *hijgrometer* en daarboven,	„ „ 125,00	„ 100	gall. de gall. berekend op 6 Amst. p.
en ter sterkte beneden de 20 graden *hijgrometer*	„ „ 40,00		
Suiker	„ „ 10,30	„ 100	pond.
Toncaboonen	„ „ 50,00	„ 100	„
Vischlijm	„ „ 25,00	„ 100	„

Amsterdamsch gewigt en maat.

Van alle voortbrengselen dezer Kolonie in deze prijsregeling niet opgenomen, zal bij den Uitvoer het regt worden geheven, volgens eene alsdan te bepalen billijke waarde, met uitzondering van *Houtwaren*, welke *vrij* zijn van Uitgaande Regten.

Paramaribo, *den* 29 *Maart* 1858.

ADVERTENTIëN.

CONCORDIA.

Algemeene Vergadering, INSTALLATIE en REC.·. in den 1e Gr.·. op MAANDAG den 12e April e. k. des avonds ten 7 uren *precies*. (4535)

GOUVERNEMENTS-SECRETARIE.

Paramaribo, den 3 April 1858.

Ten verzoeke van THOMAS GREEN, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de Kolonie aankondiging gedaan.

De Gouvernements Secretaris

(4444) E. A. VAN EMDEN.

SEQUESTERS

der onderstaande plantaadjen biedan bij inschrijving, tegen KONTANTE BETALING, te koop aan:

Van *Caledonia*,

P. m. 12 000 pond KAKAO,

Van *Concordia*,

„ „ **10,000 dito dito,**

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof tot DINGSDAG den 6n. April, des morgens te 9 ure aangenomen en aldaar geopend worden ten overstaan van den Heer Gecommitteerde tot de Zaken van Curatele en Sequestratië.

Het hoogste bod goedgekeurd wordende, zal de KAKAO binnen *acht* dagen voor rekening en risico van den kooper van gemelde Pl. af te halen, en voor elke ledige b a a l ƒ 1,10 gerestitueerd worden. (4536)

Paramaribo, *den* 3 *April* 1858.

Wordt gevraagd ter dezer Drukkerij: Een JONGELING goed kunnende *lezen* en *schrijven*, ten einde op goede *conditien* als *LETTERZETTER* te worden opgeleid. [4537]

CÆCILIA.

DAMES-CONCERT, op DONDERDAG den 8n. April e. k., des avonds ten 8 ure, in de Zaal boven de Waag.

De Secretaris

(4538) A. LIONARONS.

(4539) A. SALOMONS Vendumeester zal op WOENSDAG e. k. verkoopen:

Provisien Stukgoederen,

en de vroegere geannonceerde SLAVEN, aankomende de Wed. GRAY.

VENDU van *SLAVEN*,

behoorende aan den boedel van wijlen den Heer A. G. REHME, waaronder *Veldnegers* en *Veldmeiden*, door en ten huize van den Vendumeester J. F. FAVEREIJ, op Dingsdag den 13n. April 1858, des namiddags 4 ure. (4530)

[4531] Door den Vendumeester J. F. FAVEREIJ, zal in de maand Mei e. k. worden verkocht

Het HUIS en ERF aan de *Gravenstraat* La. A No. 3, aankomende den boedel wijlen den Heer G. C. BERCH GRAVENHORST.

De veil-conditien zullen d r i e dagen vóór den verkoop ten huize van voornoemden Vendumeester ter *visie* liggen.

Paramaribo, *den* 2 *April* 1858.

WM. HUMPHREIJS qq.

C. M. MOES qq.

[5532] De ondergeteekende zal onder nadere goedkeuring aan den minst inschrijvende aanbesteden:

HET REPAREREN EN GEDEELTELIJK VERNIEUWEN VAN HET HUIS EN DE ACHTERGEBOUWEN STAANDE OP HET ERF AAN DE *KNUFFELSGRACHT*, La. A. No. 239.

Het bestek en de teekening als ook de voorwaarden van aanbesteding, liggen ter *visie* voor gegadigden in de Winkel van de Heeren LUGARD & COMP., alwaar de inschrijvings-billetten zullen aangenomen worden tot DONDERDAG den 8n. April e.

Paramaribo, *den* 30 *Maart* 1858.

P. C. VEREUL qq.

Amerikaansche Provisien,
Pp. en Wp. PLANKEN 1. 1½ en 2 dms.,
Pik, Teer, Breeuwwerk,
***GROF ZOUT* in vaten,**
14vts. Suikervatenhoepels.

Verkrijgbaar bij

DE VRIES & ZOON.

[4541]

Aan den Windmolen, is verkrijgbaar:

ROGGEMEEL,

bij quantiteiten van 10 ℔ en meer, ten gerieve van groote huisgezinnen, terwijl aldaar g r a t i s, de wijze van bereiding wordt onderrigt.

Aan minvermogende lijders aan *borstkwalen* en *zwakheid*, wordt g r a t i s dit heilzaam en versterkend MEEL verstrekt.

[3876] **D. KRUSE.**

Voor consumtie,
wordt te koop aangeboden:
Goed droogge *Bruine Suiker* in blomvaten.

Adres ter dezer Drukkerij. [ ]

S. del Castilho

DAGUERREOTYPIST

geeft het geëerd publiek te kennen, dat hij weder heeft ontvangen

***PLATEN* in soorten.** (0000)

GROF ZOUT

in vaten.

Verkrijgbaar bij

( ) *THOMAS GREEN.*

Eenige jonge s t e r k e
STEEN-EZELINNEN,
en jonge *SCHAPEN*,
worden tegen *Kontante Betaling* te k o o p gevraagd.

Adres ter dezer Drukkerij. ( )

Suikervaten *HOEPELS*.
Pp. en Wp. *PLANKEN*.
Pik. Teer en Terpentijn

Breeuwwerk, Amerik. VALAXEN in soorten, Groene ZEEP, EPSOM en Grof ZOUT, los en in vaten.

Suikerkalk, Kalksteen en.

Zwarte THEE, bij 't pond. Gezouten OSSENTONGEN in vaatjes en bij het stuk.

Te bekomen bij

(4533) *EDUARD KÖLLE.*

Te bekomen bij

J. VOET,

à CONTANT:

Manden Dubb. Princesse B I E R, MADERA WIJN in ¼ pijpen en per dozijn, R O O D E W IJ N per dozijn, RHIJN WIJN in kisten van 12 flesschen,

ZWITSERSCHE KAAS,
en veel meer

Goederen.

Paramaribo, *den* 1 *April* 1858.

(4534)

VLEESCH en SPEK gesorteerd, in heele en halve vaten, *Makreel* en *Zalm* in tobben, REUZEL in groote en in kleine vaten, G R O F Z O U T, S. F. **BLOM, O. I. bruine en witte RIJST,** Raap-, Lijn en Patent Olie, Smeer en Compos. KAARSEN, Zeep, Molensmeer, Spir. Terpentijn, 1 en 1½ d. Wp. en Pp. PLANKEN, *PIK* en *TEER* Breewwerk, geteerd Touwwerk, Ankers; ***Plattood*, Bakkeljauw, *Haring*, enz.**

Verkrijgbaar bij

( ) **N. BOX & Co.**

Ontvangen per het Amerikaansch schip *Abbey Jones*, en verkrijgbaar bij

A. HEWITT:

De bekende Planters schoenen en Versch *Tuinzaad*,

welke niet dan tegen *Kontante Betaling* afgeleverd worden. ( )

Verkrijgbaar bij

L. G. MALMBERG:

Negerduffels, Wankrokken, *Wollen Dekens*, fijn B l a u w L i n n e n,

Garen en Katoenen BOEKJESSTREEP en

g r o o t e *Koffijzakken*, Lostados, Zwits. *Kaas*,

WORST, SAUCIJSEN, Versche ZALM in blik, J E N E V E R in fusten en in roode en groene kelders; Bessen Jenever, Cognac, Roode, Madera, Port, en Cherry WIJN, BIER in manden en bij 't douzijn, Selterswater in ½ en ¼ kruiken, Banket en Bitterkoekjes, Pruimedanten, Pruimen, Musc. en Keuken Rozijnen, Corinten, K a n e e l, fijne Hollandsche LIKEUR, B r o e d s u i k e r, Lengvisch, Patent, Raap en Zoete Olie. Een assortiment fijne *KANTEN*, fijn en ordinair Glaswerk; Heeren en Dames,

***Schoenen* en *Laarsjes*, en Elast. *S a n d a l e n*,**

Lakensche P e t t e n, Fijne en Ordin. SIGAREN, etc. etc. ( )

D. C. MUNRO

heeft ontvangen van *Londen* via *Demerarij* per *Equator*

Dames elegante *Villen HOEDEN*, (*Flambards*) naar den laatsten smaak.

( )

DOCT. MULLER'S

PILLEN

worden steeds met goed succes gebruikt, bij *opkomende ongesteldheden*, *heerschende Epidemiën*, en *verouderde kwalen.*

Deze *ONFEILBARE* **PILLEN** zijn beroemd door hunne *zuiverende eigenschappen*, in **GAL- en SLIJMZIEKTEN**, in **VERZWAKKING DER SPIJSVERTERINGS-WERKTUIGEN ENZ.**

Zij zijn verkrijgbaar bij den Apotheker H. GOUDMAN. ( )

DE

Zalf en Pillen

VAN

HOLLOWAY.

De ergste gevallen van zweren aan de beenen en het ligchaam, waarvoor vele middelen zonder gevolg aangewend zijn, worden spoedig door de kracht van de Zalf en Pillen van HOLLOWAY verdreven. De uitwerking dezer krachtige geneesmiddelen wordt beschouwd als een waar natuurverschijnsel in de geschiedenis der geneeskunde. Wacht u echter voor enkel verzachtende middelen, die tijdelijke verligting geven zonder de oorzaak weg te nemen; de Zalf van HOLLOWAY dringt tot de kiem door en roeit de ziekte uit; zelf bij wonden van twintig jaren staande heeft zij dezelfde uitwerking.

Deze *Zalf en Pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à ƒ 1, ƒ 3 en ƒ 5. [ ]

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.